

- 1) Determinați numărul natural x din egalitatea $1 + 8 + 15 + \dots + x = 1794$.
- 2) Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ o progresie aritmetică. Știind că $a_3 + a_{17} = 158$, calculați $a_9 + a_{11}$.
- 3) Determinați primul termen al progresiei aritmetice $a_1, a_2, 25, 32, \dots$
- 4) Determinați primul termen al unei progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_6 + a_{11} = 123$ și rația $r = 7$.
- 5) Determinați primul termen și rația unei progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_{12} = 48$ și $a_{18} = 72$.
- 6) Determinați primul termen și rația unei progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_2 + a_{11} = 26$ și $a_7 + a_9 = 32$.
- 7) Determinați primul termen și rația unei progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $S_6 = 141$ și $S_8 = 244$
- 8) Verificați dacă 248 este termen al progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_{12} = 93$ și $a_{23} = 181$.
- 9) Calculați suma primilor 30 termeni ai progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_7 = 51$ și $a_{29} = 227$.
- 10) Determinați primul termen și rația unei progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $S_{15} - S_5 = 660$ și $a_{10} - a_8 = 12$.

- 1) 155.
- 2) 158.
- 3) 11.
- 4) 9.
- 5) 4, 4.
- 6) 2, 2.
- 7) 6, 7.
- 8) nu.
- 9) 3570.
- 10) 9, 6.

1)

Termenii sumei sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$,

cu $a_1 = 1$ și $a_2 = 8$,

deci rația $r = a_2 - a_1 = 8 - 1 = 7$.

x este termenul al n -lea, iar 1794 este suma primilor n termeni.

Folosind formula sumei primilor n termeni:

$$S = \frac{2 \cdot a_1 + (n - 1) \cdot r}{2} \cdot n$$

se determină n (al câtelea termen este x).

Înlocuind valorile cunoscute se obține:

$$\frac{2 \cdot 1 + (n - 1) \cdot 7}{2} \cdot n = 1794$$

și efectuând calculele se ajunge la ecuația de gradul al doilea:

$$7n^2 - 5n - 3588 = 0$$

care se rezolvă:

$$\Delta = (-5)^2 - 4 \cdot 7 \cdot (-3588) = 100489$$

$$\sqrt{\Delta} = 317$$

$$n_{1,2} = \frac{-(-5) \pm 317}{2 \cdot 7}$$

$$n_1 = \frac{-312}{14} \notin \mathbb{N}, n_2 = \frac{322}{14} = 23 \in \mathbb{N}.$$

Deci x este al 23-lea termen al progresiei aritmetice cu $a_1 = 1$ și $r = 7$.

Folosind formula termenului general, $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$, se obține:

$$x = a_{23} = a_1 + (23 - 1) \cdot r$$

$$x = a_1 + 22 \cdot r$$

$$x = 1 + 22 \cdot 7$$

$$x = 155.$$

2)

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$, se obține:

$$a_3 + a_{17} = 158$$

$$a_1 + (3 - 1) \cdot r + a_1 + (17 - 1) \cdot r = 158$$

$$a_1 + 2 \cdot r + a_1 + 16 \cdot r = 158$$

$$2 \cdot a_1 + 18 \cdot r = 158.$$

Se calculează:

$$a_9 + a_{11} = a_1 + (9 - 1) \cdot r + a_1 + (11 - 1) \cdot r$$

$$a_9 + a_{11} = a_1 + 8 \cdot r + a_1 + 10 \cdot r$$

$$a_9 + a_{11} = 2 \cdot a_1 + 18 \cdot r$$

$$a_9 + a_{11} = 158$$

3)

Se observă că $a_3 = 25$ și $a_4 = 32$, deci:

$$r = a_4 - a_3$$

$$r = 32 - 25$$

$$r = 7$$

Acum:

$$a_2 = a_3 - r$$

$$a_2 = 25 - 7$$

$$a_2 = 18,$$

iar

$$a_1 = a_2 - r$$

$$a_1 = 18 - 7$$

$$a_1 = 11.$$

4)

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$, se obține:

$$a_6 + a_{11} = 123$$

$$a_1 + (6 - 1) \cdot r + a_1 + (11 - 1) \cdot r = 123$$

$$a_1 + 5 \cdot 7 + a_1 + 10 \cdot 7 = 123$$

$$a_1 + 35 + a_1 + 70 = 123$$

$$2 \cdot a_1 + 105 = 123$$

$$2 \cdot a_1 = 123 - 105$$

$$2 \cdot a_1 = 18$$

$$a_1 = 9.$$

5)

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$, se obține:

$$\begin{cases} a_{12} = 48 \\ a_{18} = 72 \\ a_1 + (12 - 1) \cdot r = 48 \\ a_1 + (18 - 1) \cdot r = 72 \\ a_1 + 11r = 48 \\ a_1 + 17r = 72 \end{cases}$$

Scăzând prima ecuație din a doua ecuație, se obține:

$$6r = 24$$

$$r = 4$$

Substituind $r = 4$ în prima ecuație, se obține:

$$a_1 + 11 \cdot 4 = 48$$

$$a_1 + 44 = 48$$

$$a_1 = 48 - 44$$

$$a_1 = 4.$$

6)

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$, se obține:

$$\begin{cases} a_2 + a_{11} = 26 \\ a_7 + a_9 = 32 \\ a_1 + (2 - 1) \cdot r + a_1 + (11 - 1) \cdot r = 26 \\ a_1 + (7 - 1) \cdot r + a_1 + (9 - 1) \cdot r = 32 \\ a_1 + 1r + a_1 + 10r = 26 \\ a_1 + 6r + a_1 + 8r = 32 \\ 2a_1 + 11r = 26 \\ 2a_1 + 14r = 32 \end{cases}$$

Scăzând a doua ecuație din prima ecuație, se obține:

$$-3r = -6$$

$$r = 2$$

Substituind $r = 2$ în prima ecuație, se obține:

$$2a_1 + 11 \cdot 2 = 26$$

$$2a_1 + 22 = 26$$

$$2a_1 = 26 - 22$$

$$2a_1 = 4$$

$$a_1 = 2.$$

7)

Folosind formula sumei primilor n termeni ai unei progresii aritmetice, $S_n = \frac{2 \cdot a_1 + (n-1) \cdot r}{2} \cdot n$, se obține:

$$S_6 = \frac{2 \cdot a_1 + (6-1) \cdot r}{2} \cdot 6$$

$$S_8 = \frac{2 \cdot a_1 + (8-1) \cdot r}{2} \cdot 8$$

$$\begin{cases} S_6 = 141 \\ S_8 = 244 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{2 \cdot a_1 + (6-1) \cdot r}{2} \cdot 6 = 141 \\ \frac{2 \cdot a_1 + (8-1) \cdot r}{2} \cdot 8 = 244 \end{cases}$$

$$\begin{cases} (2a_1 + 5r) \cdot 6 = 282 \\ (2a_1 + 7r) \cdot 8 = 488 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 12a_1 + 30r = 282 \\ 16a_1 + 56r = 488 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 12a_1 + 30r = 282 \\ 16a_1 + 56r = 488 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 12a_1 + 30r = 282 \\ 16a_1 + 56r = 488 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 12a_1 + 30r = 282 \\ 16a_1 + 56r = 488 \end{cases}$$

Prima ecuație se împarte cu 6.

A doua ecuație se împarte cu 8.

$$\begin{cases} 2a_1 + 5r = 47 \\ 2a_1 + 7r = 61 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2a_1 + 5r = 47 \\ 2a_1 + 7r = 61 \end{cases}$$

Scăzând prima ecuație din a doua ecuație, se obține:

$$2r = 14$$

$$r = 7.$$

Substituind $r = 7$ în prima ecuație, se obține:

$$2a_1 + 5 \cdot 7 = 47$$

$$2a_1 + 35 = 47$$

$$2a_1 = 47 - 35$$

$$2a_1 = 12$$

$$a_1 = 6.$$

8)

Se determină mai întâi primul termen și rația progresii aritmetice.

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n-1) \cdot r$, se obține:

$$\begin{cases} a_{12} = 93 \\ a_{23} = 181 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_{12} = 93 \\ a_{23} = 181 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 + (12-1) \cdot r = 93 \\ a_1 + (23-1) \cdot r = 181 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 + (12-1) \cdot r = 93 \\ a_1 + (23-1) \cdot r = 181 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 + 11r = 93 \\ a_1 + 22r = 181 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 + 11r = 93 \\ a_1 + 22r = 181 \end{cases}$$

Scăzând prima ecuație din a doua ecuație, se obține:

$$11r = 88$$

$$r = 8$$

Substituind $r = 8$ în prima ecuație, se obține:

$$a_1 + 11 \cdot 8 = 93$$

$$a_1 + 88 = 93$$

$$a_1 = 93 - 88$$

$$a_1 = 5.$$

Folosind din nou formula termenului general al unei progresii aritmetice, se verifică dacă există $n \in \mathbb{N}$ astfel încât $a_n = 248$.

$$a_1 + (n-1) \cdot r = 248$$

$$5 + (n-1) \cdot 8 = 248$$

$$(n-1) \cdot 8 = 243$$

$$n-1 = \frac{243}{8} \notin \mathbb{N}$$

Deci 248 nu este termen al progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$.

9)

Se determină mai întâi primul termen și rația progresii aritmetice.

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n-1) \cdot r$, se obține:

$$\begin{cases} a_7 = 51 \\ a_{29} = 227 \\ a_1 + (7-1) \cdot r = 51 \\ a_1 + (29-1) \cdot r = 227 \\ a_1 + 6r = 51 \\ a_1 + 28r = 227 \end{cases}$$

Scăzând prima ecuație din a doua ecuație, se obține:

$$22r = 176$$

$$r = 8$$

Substituind $r = 8$ în prima ecuație, se obține:

$$a_1 + 6 \cdot 8 = 51$$

$$a_1 + 48 = 51$$

$$a_1 = 51 - 48$$

$$a_1 = 3.$$

Folosind formula sumei primilor n termeni ai unei progresii aritmetice, $S_n = \frac{2 \cdot a_1 + (n-1) \cdot r}{2} \cdot n$, se obține:

$$S_{30} = \frac{2 \cdot a_1 + (30-1) \cdot r}{2} \cdot 30$$

$$S_{30} = \frac{2 \cdot 3 + 29 \cdot 8}{2} \cdot 30$$

$$S_{30} = \frac{238}{2} \cdot 30$$

$$S_{30} = 3570.$$

10)

Folosind formula sumei primilor n termeni ai unei progresii aritmetice, $S_n = \frac{2 \cdot a_1 + (n-1) \cdot r}{2} \cdot n$, se obține:

$$S_5 = \frac{2 \cdot a_1 + (5-1) \cdot r}{2} \cdot 5 \text{ și } S_{15} = \frac{2 \cdot a_1 + (15-1) \cdot r}{2} \cdot 15.$$

Cum $S_{15} - S_5 = 660$, are loc:

$$\frac{2 \cdot a_1 + 14r}{2} \cdot 15 - \frac{2 \cdot a_1 + 4r}{2} \cdot 5 = 660$$

$$(2a_1 + 14r) \cdot 15 - (2a_1 + 4r) \cdot 5 = 1320$$

$$30a_1 + 210r - 10a_1 - 20r = 1320$$

$$20a_1 + 190r = 1320.$$

Se împarte egalitatea cu 10 și se obține:

$$(*) \quad 2a_1 + 19r = 132.$$

Folosind formula termenului general al unei progresii aritmetice, $a_n = a_1 + (n-1) \cdot r$, se obține:

$$a_{10} - a_8 = 12$$

$$(a_1 + 9r) - (a_1 + 7r) = 12$$

$$a_1 + 9r - a_1 - 7r = 12$$

$$2r = 12$$

$$r = 6.$$

Se substituie $r = 6$ în egalitatea (*):

$$2a_1 + 19 \cdot 6 = 132$$

$$2a_1 + 114 = 132$$

$$2a_1 = 18$$

$$a_1 = 9.$$